

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DES AFFAIRES SOCIALES

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE ZAKEN

mardi

28-06-2005

Matin

dinsdag

28-06-2005

Voormiddag

<i>cdH</i>	<i>centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V</i>	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
<i>ECOLO</i>	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
<i>FN</i>	<i>Front National</i>
<i>MR</i>	<i>Mouvement réformateur</i>
<i>N-VA</i>	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
<i>PS</i>	<i>Parti socialiste</i>
<i>sp.a-spirit</i>	<i>Socialistische Partij Anders – Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht</i>
<i>Vlaams Belang</i>	<i>Vlaams Belang</i>
<i>VLD</i>	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>

<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>		<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>	
<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>	<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Parlementair stuk van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA</i>	<i>Questions et Réponses écrites</i>	<i>QRVA</i>	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV</i>	<i>version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)</i>	<i>CRIV</i>	<i>voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV</i>	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>	<i>CRABV</i>	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV</i>	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)</i>	<i>CRIV</i>	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i>
	<i>(PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>		<i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN</i>	<i>séance plénière</i>	<i>PLEN</i>	<i>plenum</i>
<i>COM</i>	<i>réunion de commission</i>	<i>COM</i>	<i>commissievergadering</i>
<i>MOT</i>	<i>motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</i>	<i>MOT</i>	<i>moties tot besluit van interpellaties (beige gekleurd papier)</i>

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>
<i>Commandes :</i>	<i>Bestellingen :</i>
<i>Place de la Nation 2</i>	<i>Natieplein 2</i>
<i>1008 Bruxelles</i>	<i>1008 Brussel</i>
<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.laChambre.be</i>	<i>www.deKamer.be</i>
<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>	<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>

SOMMAIRE

Question de Mme Trees Pieters au secrétaire d'Etat à la Simplification administrative, adjoint au premier ministre sur "la simplification du bilan social" (n° 7510) 1

Orateurs: **Trees Pieters, Freya Van den Bossche**, ministre de l'Emploi

Questions jointes de 4
 - Mme Greta D'hondt à la ministre de l'Emploi sur "le débat sur la fin de carrière" (n° 7598) 4
 - M. Benoît Drèze à la ministre de l'Emploi sur "la participation du parlement et de l'opposition à la conférence sur les fins de carrière" (n° 7645) 4

Orateurs: **Greta D'hondt, Benoît Drèze, Freya Van den Bossche**, ministre de l'Emploi

Question de Mme Greta D'hondt à la ministre de l'Emploi sur "les chèques ALE non utilisés" (n° 7656) 11

Orateurs: **Greta D'hondt, Freya Van den Bossche**, ministre de l'Emploi

INHOUD

Vraag van mevrouw Trees Pieters aan de staatssecretaris voor Administratieve Vereenvoudiging, toegevoegd aan de eerste minister over "de vereenvoudiging van de sociale balans" (nr. 7510) 1

Sprekers: **Trees Pieters, Freya Van den Bossche**, minister van Werk

Samengevoegde vragen van 4
 - mevrouw Greta D'hondt aan de minister van Werk over "het eindeloopbaandebat" (nr. 7598) 4
 - de heer Benoît Drèze aan de minister van Werk over "de deelname van het parlement en de oppositie aan de eindeloopbaanconferentie" (nr. 7645) 4

Sprekers: **Greta D'hondt, Benoît Drèze, Freya Van den Bossche**, minister van Werk

Vraag van mevrouw Greta D'hondt aan de minister van Werk over "de niet gebruikte PWA-cheques" (nr. 7656) 11

Sprekers: **Greta D'hondt, Freya Van den Bossche**, minister van Werk

COMMISSION DES AFFAIRES
SOCIALESCOMMISSIE VOOR DE SOCIALE
ZAKEN

du

van

MARDI 28 JUIN 2005

DINSDAG 28 JUNI 2005

Matin

Voormiddag

De vergadering wordt geopend om 10.13 uur door de heer Hans Bonte, voorzitter.
La séance est ouverte à 10.13 heures par M. Hans Bonte, président.

01 Vraag van mevrouw Trees Pieters aan de staatssecretaris voor Administratieve Vereenvoudiging, toegevoegd aan de eerste minister over "de vereenvoudiging van de sociale balans" (nr. 7510)

01 Question de Mme Trees Pieters au secrétaire d'Etat à la Simplification administrative, adjoint au premier ministre sur "la simplification du bilan social" (n° 7510)

De **voorzitter**: Mevrouw Pieters had haar vraag gericht tot de staatssecretaris voor Administratieve vereenvoudiging. Aangezien het onderwerp van haar vraag ook een bevoegdheid is van de minister van Werk, zal deze laatste antwoorden.

01.01 **Trees Pieters** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik had deze vraag inderdaad gericht aan de staatssecretaris van Administratieve Vereenvoudiging, de heer Van Quickenborne. Ik had immers in maart 2004, naar aanleiding van regeringsverklaringen en van Gembloux, een aantal berichten gehoord van de staatssecretaris van Administratieve Vereenvoudiging. Ik had hem een vraag gesteld die hij heeft beantwoord.

Mijn vraag stond vorige week aan de agenda, maar ik kon niet aanwezig zijn. Ik heb contact gehad met zijn kabinet omdat ik eerlijk gezegd vind dat de staatssecretaris bijzonder weinig naar het Parlement komt om vragen te beantwoorden. Dat is niet alleen het geval voor de commissie voor de Sociale Zaken, maar ook voor de commissie voor het Bedrijfsleven. Ik heb de staatssecretaris telefonisch mijn ongenoegen kenbaar gemaakt over het feit dat hij opnieuw niet aanwezig zou zijn. Hij liet de mogelijkheid nog open en zou het bespreken. Ik ben ontstemd dat vragen in verband met zaken die hem aanbelangen niet door hem worden beantwoord.

Mevrouw de minister, vermits u van corvee bent en moet opdraven, zal ik mijn vraag aan u stellen. Bedrijven moeten jaarlijks een sociale balans opmaken om aan de overheid informatie te bezorgen in verband met tewerkstellingsgegevens.

Het is ondertussen overduidelijk dat de overheid over heel wat van die informatie beschikt. Ik heb hier onder meer een sectorale globalisatie van sociale balansen van de Balanscentrale met de verschillende daarin opgesomde rubrieken. Aan de hand daarvan kunnen we opmaken dat een aantal van die gegevens wordt opgevraagd via andere kanalen waarover de overheid beschikt.

Het opstellen van de sociale balans betekent grotendeels een zuivere administratieve overlast. Met andere woorden, zijn dat wel productieve kosten? Met name Colruyt heeft aan de hand van een

01.01 **Trees Pieters** (CD&V): Après le Conseil des ministres de Gembloux, le gouvernement a annoncé avec beaucoup d'habileté la simplification du bilan social. Des sociétés telles que Colruyt ont en effet déploré que l'établissement de ce bilan crée une surcharge de travail purement administrative étant donné que les autorités disposent déjà de nombreuses données. Le système de la DmfA (Déclaration multifonctionnelle – multifonctionnelle Aangifte), dont le contenu fait double emploi avec celui du bilan social, pourrait offrir une solution.

En mars 2004, le secrétaire d'Etat a toutefois précisé que le système de la DmfA doit d'abord fonctionner correctement avant que l'on puisse s'atteler à la simplification du bilan social. Il a néanmoins annoncé que les travaux préparatoires avaient commencé.

Quel est l'état d'avancement des travaux? Le groupe de travail technique existe-t-il encore? Quand le bilan social sera-t-il

interne sociale balans voor 1999 effectief vermeld: "Het officiële doel van de sociale balans blijft voor ons ter discussie, en brengt een reeks niet-productieve kosten mee. Wordt dat door de administratie geëvalueerd? Wat is de evolutie van dat dossier binnen de administratie? Graag hadden wij geweten wat het nut blijkt te zijn van de officiële balans".

effectivement simplifié?

De regering-Verhofstadt heeft beloofd de sociale balans drastisch te vereenvoudigen. Op de Werkgelegenheidsconferentie van Gembloux, die ondertussen toch al meer dan anderhalf jaar geleden heeft plaatsgevonden, werden concrete acties terzake met de nodige flair aangekondigd. De staatssecretaris van Administratieve Vereenvoudiging nam de vereenvoudiging van de sociale balans op in zijn lijst van prioriteiten en in zijn beleidsnota voor 2004. Vandaar dat ik hem opnieuw met die vraag wil bestoken.

In februari en maart 2004 stelde ik reeds parlementaire vragen aan de staatssecretaris over de stand van zaken. Toen stelde hij dat eerst de multifunctionele aangifte goed moest werken en dat daarna pas begonnen kon worden met de vereenvoudiging van de sociale balans. Immers, de DMFA en sociale balans vertoonden een grote overlapping wat de gegevens betrof die ingevuld moesten worden. De staatssecretaris vertelde mij toen dat de voorbereidende werken gestart waren, net als het overleg tussen de bevoegde ministers, zijnde toen nog: Frank Vandenbroucke, Didier Reynders, Rudy Demotte, Fientje Moerman, en hijzelf. Ruim een jaar later, mevrouw de minister, ben ik uitermate benieuwd naar de stand van zaken in het dossier. Ik heb u vier vragen te stellen.

Hoe zijn de werkzaamheden in de loop van het voorbije jaar gevorderd?

Bestaat de technische werkgroep nog? Blijft die nog werken?

Kunt u reeds concrete resultaten voorleggen?

Wanneer zal er sprake zijn van een vereenvoudiging van de sociale balans?

01.02 Minister **Freya Van den Bossche**: Mijnheer de voorzitter, de regering heeft aan de sociale partners de opdracht gegeven om de sociale balans te vereenvoudigen via de DMFA en om meteen ook een meetinstrument voor vorming te integreren in die vereenvoudigde sociale balans.

De sociale partners hebben in de NAR een interne analyse gemaakt van welke gegevens uit de DMFA gebruikt kunnen worden om de sociale balans in te vullen. Zij hebben eigenlijk moeten vaststellen dat het aantal gegevens dat overlapt vrij beperkt is. Enerzijds bevat de DMFA bijvoorbeeld geen gegevens over opleidings- en scholingsniveau. Anderzijds verschillen de definities van de gegevens in de DMFA en in de sociale balans blijkbaar nogal vaak.

Tot die analyse is ook een technische werkgroep, die nog actief is in de administratie Werkgelegenheid, gekomen. Zij hebben geprobeerd om heel concreet de gegevens van een aantal bestaande bedrijven in te vullen op basis van de DMFA. Daar kwam meteen aan het licht dat gegevens die op het eerste gezicht gemakkelijk inruilbaar zijn dat in

01.02 **Freya Van den Bossche**, ministre: Le gouvernement a chargé les partenaires sociaux de simplifier le bilan social par le biais de la DmfA. Au sein du CNT, il a été procédé à une analyse pour déterminer quelles données peuvent être utilisées, mais les chevauchements avec le bilan social semblent être moins nombreux qu'on le pensait initialement. La DmfA ne comporte par exemple aucune donnée concernant le niveau de formation et utilise d'autres définitions.

Un groupe de travail technique au sein de l'administration de l'Emploi doit à présent examiner les

werkelijkheid niet zijn. Blijkbaar stemden die niet overeen met mekaar. Die technische werkgroep is gevraagd om zich te buigen over die definitieverschillen tussen de DMFA en de sociale balans om te zien of wij daarvoor een oplossing kunnen vinden.

Concreet hebben wij wel reeds zicht op de gegevens uit de DMFA die gebruikt kunnen worden om de sociale balans te vereenvoudigen. Vanwege de beperktheid hiervan moeten wij toch wel verder gaan en moeten wij andere oplossingen zoeken dan simpelweg op te houden bij die gegevens die vandaag overlappen. Dat zou immers een al te minieme vereenvoudiging zijn. Wij zoeken naar meer vereenvoudiging in die globale informatieplicht.

In het licht daarvan heb ik ook aan de administratie gevraagd om die administratieve vereenvoudiging open te trekken tot een aantal andere informatieplichten. Het gaat om het koninklijk besluit van 27 november 1973 betreffende de economische en financiële inlichtingen voor de ondernemingsraad, de statistische steekkaart en CAO nr. 9 betreffende de sociale inlichtingen voor de ondernemingsraad.

Ik verwacht dan ook een analyse die aangeeft welke dubbele informatieplicht vervat zit in die reglementeringen zodat de vereenvoudiging minstens in de breedte kan worden uitgebreid. Ik heb daarna nog een keer, op 18 mei, per brief aangemaand om tegen eind september met voorstellen te komen voor die administratieve vereenvoudiging. Mochten ze ook dan uitblijven... Ik besef dat tijd nodig is omdat het duidelijk niet zo eenvoudig is als men wel eens zou denken. Ik vind toch dat als men tegen eind september niet met voorstellen komt vanuit de NAR, dat het dan aan mij is, vanzelfsprekend samen met mijn collega staatssecretaris die bevoegd is voor administratieve vereenvoudiging, om zelf met een project naar voren te komen voor die vereenvoudiging van de informatieplicht. In het najaar, ingeval de NAR geen voorstel gedaan heeft in september, mag u hoe dan ook een voorstel van ons verwachten.

01.03 Trees Pieters (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister alvast voor de informatie. Wat door de staatssecretaris met nogal veel lawaai werd aangekondigd als een sterke vereenvoudiging van de sociale balans lijkt er niet zo onmiddellijk in te zitten als we u aanhoren. DMFA-gegevens zijn dus niet overlappend en definitieverschillen zullen de zaak dus wel wat bemoeilijken. Ik apprecieer de moeite die u doet om via de administratie dan toch te zoeken naar een aantal mogelijkheden om te vereenvoudigen.

Ik heb hier een verslag van de balanscentrale. Ik overloop de verschillende hoofdstukken. Het uitsplitsen van de ondernemingen naargelang hun rechtsvorm en de aard van de gebruikte schema's van sociale balans. Dat zijn dus naamloze vennootschappen, besloten vennootschappen etcetera. Dat zijn toch gegevens die men elders kan vinden dan in de sociale balans.

Ook de sectorale uitsplitsing volgens de aard van het schema – landbouw, jacht, bosbouw, visserij, dus de natiecode – kan men elders vinden. De staat van de tewerkgestelde personen als deeltijds werkenden en dergelijke meer kan men via de RSZ vinden, denk ik. Uitzendkrachten en ter beschikking van de onderneming gestelde personen zouden niet via de RSZ-bedrijven, maar wel via de RSZ-

différences entre les définitions. Si, en attendant, on dispose bien d'une vue d'ensemble des données de la DmFA, une autre solution doit être trouvée dans la mesure où ces dernières sont trop limitées.

J'ai également demandé à mon administration d'étendre la simplification administrative à d'autres obligations d'information, à savoir plus précisément les informations économiques, financières et sociales destinées au conseil d'entreprise et les fiches statistiques. J'attends une analyse. Le CNT dispose d'un délai jusque fin septembre pour formuler des propositions. A défaut, je lancerai un projet de simplification en concertation avec le secrétaire d'Etat, M. Van Quickenborne.

01.03 Trees Pieters (CD&V): L'importante simplification qui avait été annoncée se fait donc attendre, quoique j'apprécie les efforts de la ministre pour parvenir malgré tout à une solution par le biais du Conseil national du travail (CNT) et d'un groupe de travail technique.

Il ressort du rapport de la centrale des bilans, que j'ai ici, que la plupart des données du bilan social sont disponibles ailleurs, comme dans la déclaration Dimona ou auprès de l'ONSS.

Je reviendrai sur ce dossier après les vacances.

uitzendbureaus kunnen te vinden zijn.

Tabel 2, het personeelsverloop tijdens het boekjaar: dat is dus de Dimona-aangifte. Ik wil ermee akkoord gaan dat er daar nog een aantal praktische problemen is. Ik ben dan toch wel verrast dat de regering daar zo uitbundig heeft over gecommuniceerd dat de sociale balans sterk vereenvoudigd zou worden, terwijl men anderhalf jaar later moet constateren dat het allemaal niet van een leien dakje loopt. Ik apprecieer echter uw inspanningen, mevrouw de minister, om toch via de NAR en de specifieke werkgroep administratie nog inspanningen te leveren om toch tot een vereenvoudiging te komen. Ik zal inderdaad na het reces die vraag opnieuw stellen.

01.04 Minister **Freya Van den Bossche**: Het zou niet oninteressant zijn voor ons om de lijst waaruit u citeert, ook misschien even te mogen checken, om te zien of er daar nog overlappingen zijn, dan wel of er daar definitieverschillen zijn die te groot zijn.

01.04 **Freya Van den Bossche**, ministre: Mme Pieters pourrait-elle me transmettre ce document?

01.05 **Trees Pieters** (CD&V): De balanscentrale?

01.06 Minister **Freya Van den Bossche**: Ja. De voorbeelden die u aanhaalt, simpelweg om die zelf ook te kunnen bestuderen, of daar inderdaad hier en daar nog iets extra bij zit.

01.07 **Trees Pieters** (CD&V): Ik wil u die gerust bezorgen, maar dat is ook gemakkelijk op te vragen bij de balanscentrale. Wat ik nu heb is niet recent, omdat ik al lang bezig ben met dat dossier, van in het begin van de sociale balans. Als u dat opvraagt bij de Nationale Bank, zult u dat onmiddellijk vinden en kent u de meest recente vragen. U mag dit hebben, maar dan ben ik een stuk van mijn dossier kwijt.

01.07 **Trees Pieters** (CD&V): Je puis le faire mais ma version n'est plus guère actuelle. La ministre obtiendra aisément une version plus récente auprès de la centrale des bilans de la Banque nationale.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 **Samengevoegde vragen van**

- mevrouw **Greta D'hondt** aan de minister van Werk over "het eindeloopbaandebat" (nr. 7598)
- de heer **Benoît Drèze** aan de minister van Werk over "de deelname van het parlement en de oppositie aan de eindeloopbaanconferentie" (nr. 7645)

02 **Questions jointes de**

- Mme **Greta D'hondt** à la ministre de l'Emploi sur "le débat sur la fin de carrière" (n° 7598)
- M. **Benoît Drèze** à la ministre de l'Emploi sur "la participation du parlement et de l'opposition à la conférence sur les fins de carrière" (n° 7645)

02.01 **Greta D'hondt** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, omdat ik vorige week te laat was, kon ik mijn vraag niet koppelen aan die van collega Drèze, maar het antwoord van de minister op de vraag van collega Drèze heeft ons wel al wat verduidelijkingen gegeven omtrent het statuut van de tekst die ter tafel ligt. We hebben daar de laatste dagen in de media nog een paar verhaaltjes over kunnen horen of dit een tekst was van de regering dan wel een aaneenkoppeling van een aantal voorstellen, die zeker niet het statuut van een regeringstekst heeft. Dat hebben we nog ondervonden in heel de discussie over het bonus-malussysteem bij vervroegd uittreden of langer werken.

02.01 **Greta D'hondt** (CD&V): Dans sa réponse à la question de M. Drèze, la semaine passée, la ministre nous avait déjà donné un avant-goût de son texte sur la fin de carrière et de l'ordre du jour du débat consacré à ce dossier. Néanmoins, j'ai encore quelques questions fondamentales à lui poser.

Het antwoord van vorige week heeft ons daar toch al duidelijkheid over gegeven, maar het neemt natuurlijk de fundamentele vragen en bekommernissen niet weg.

D'abord, le débat prévu portera-t-il sur l'ensemble de la carrière ou seulement sur la fin de carrière ? Si je pose cette question, c'est

Ik heb naar aanleiding van de discussies daaromtrent vorige week ook nog kunnen zeggen, mevrouw de minister, dat het toch wel enorm belangrijk is te weten in welk debat wij ons bevinden en wie bij dit debat zal betrokken worden.

De eerste vraag is in welk debat wij ons bevinden. Gaat het nu over een loopbaandebat, waarover het zou moeten gaan, en niet alleen over een eindeloopbaandebat? Als de regering zou wensen dat het een eindeloopbaandebat wordt of dat de eerste resultaten minstens zouden gaan over de eindeloopbaan, dat verzeker ik u – ik ben Madame Soleil niet – dat dit debat hoe dan ook mislukt. Als het niet mislukt, is het minstens een grote gemiste kans.

Vandaar dat mijn eerste bekommernis een vraag is: is de regering zinnens inderdaad een loopbaandebat te voeren, waarvan het eindeloopbaandebat natuurlijk een niet onbelangrijk onderdeel is? Ik verduidelijk mijn vraag en bekommernis nog: zal een en ander niet in stukjes gehakt worden, zal een en ander niet gesaucissoneerd worden? Dan dreigen wij misschien wel over bepaalde onderdelen regelingen te krijgen, maar dan wordt het hoe dan ook geen coherente regeling.

Ik meen, mevrouw de minister, dat de uitdaging die voor ons ligt – en die eigenlijk al lang, te lang, voor ons ligt – een kwestie is van keuzes die heel veel van het maatschappelijke leven, het economische leven en de tewerkstelling voor de komende 20 tot 40 jaar zullen bepalen. Verder wil ik zeker niet kijken: aan iedere generatie, of iedere twee generaties, de eigen problemen, zou ik zo zeggen. Maar minstens voor de komende 20 of 30 jaar moet dat debat gevoerd worden. Eigenlijk is het dus heel belangrijk te weten binnen welke krijtlijnen dat debat zich zal afspelen.

Ten tweede, wanneer ik de jongste dagen een aantal geruchten hoor, die overigens alleen bevestigen wat in de voorbije maanden gebeurd is, is het mijn bekommernis dat men misschien te vlug akkoorden zou sluiten over deelaspecten. Ik zou willen weten van u wat terzake de houding van de regering is. Ik vrees immers dat dan het globale debat niet alleen op uitstel, maar op afstel afstevent. Als u de timing eind september, begin oktober vooropgesteld heeft, wil dat dan zeggen dat de krijtlijnen voor het loopbaandebat – tenminste als u straks bevestigend antwoordt op mijn eerste vraag over loopbaandebat versus eindeloopbaandebat – ook tegen oktober klaar zouden moeten zijn, met daarin die voor het eindeloopbaandebat?

Of zal de regering ook tevreden zijn als het alleen over deelaspecten zou gaan of over een engagementsverklaring en niet over besluiten? Wij worden die engagementsverklaringen immers stilaan moe. Het wordt tijd dat het over besluiten gaat.

Mijn derde punt vind ik het belangrijkste, mevrouw de minister. Iedereen in deze Kamer en in de regering kent mijn gehechtheid aan het sociaal overleg. Er zijn natuurlijk ook zaken die zo ingrijpend zijn, voor mij is het loopbaandebat en de financiering van de sociale zekerheid zo ingrijpend dat de sociale partners daarin uiteraard een zeer belangrijke rol hebben, maar een dergelijk debat kan niet zonder het Parlement worden gevoerd. Mijn vraag daarover is dan ook heel uitdrukkelijk. Hoe ziet de regering de rol van het Parlement? Het is niet alleen de taak van het Parlement om de overeenkomst tussen de

parce que ce débat ne manquera pas d'avoir des répercussions importantes sur la vie sociale et l'emploi au cours des vingt à trente prochaines années. Donc, si nous limitons ce débat à la fin de la carrière, je pense que ce serait une occasion manquée.

Secundo, la ministre a annoncé des résultats pour le début d'octobre. Entend-elle par là que des décisions claires auront été prises pour l'ensemble de la matière? Ou le gouvernement se contentera-t-il d'accords relatifs à des aspects partiels?

Tertio, quel rôle sera-t-il réservé au Parlement? L'apport des partenaires sociaux est certes important, mais le Parlement a plus à faire, en démocratie parlementaire, que de voter. Il doit aussi discuter de l'avenir, comme cela se passe aux Pays-Bas et en Allemagne.

regering en de sociale partners te consacrer en op de stemknopjes te duwen. Hoe ziet de regering dus de werkelijke rol van het Parlement in de opbouw van dit debat?

Ik heb de voorbije weken meermaals verwezen naar wat Nederland terzake heeft gedaan. Ook Duitsland betreft zijn Parlement bij de opbouw van dergelijke debatten zonder de sociale partners buitenspel te zetten. In een parlementaire democratie kan men het debat van de toekomst, over hoe onze maatschappij er economisch en sociaal zal uitzien in de toekomst, zonder het Parlement niet voeren. Dan kan men het Parlement evengoed afschaffen.

Mevrouw de minister, mijn vraag doet niets af aan mijn geloof en de ondersteuning, de kracht en de noodzaak van het sociaal overleg, maar ik ben een democraat in een parlementaire democratie en ik wens te weten waarom wij niet worden betrokken bij het overleg. Dat kan parallel met het overleg gebeuren. Dit zou een echte schande zijn. Dit zou op het hart van de parlementaire democratie trappen zijn. Ik zou het zeer spijtig vinden als onze rol wordt beperkt tot wat rommelen in de marge en in de pot roeren en liefst zo snel mogelijk stemmen. Ik dank u voor het antwoord.

De **voorzitter**: Vooraleer ik het woord geef aan de heer Drèze wil ik van de gelegenheid gebruikmaken om te zeggen dat ik recent namens het Parlement een werkbezoek heb gebracht aan Duitsland. In het kader van het eindeloopbaandebat en de globale hervorming van de sociale zekerheid en de werkgelegenheid was van zowel het Parlement als de sociale partners de oorverdovende kritiek te horen dat de regering-Schröder een specifieke commissie heeft opgericht met academici en vertegenwoordigers van de politieke echelons, de zogenaamde Hartz-commissie, die alle hervormingen door het Parlement en het sociaal overleg hebben gejaagd. Uw verwijzing naar Duitsland vond ik niet zo geslaagd omdat in de Bundestag juist het omgekeerde te horen is.

Le **président**: J'ai effectué, il y a peu, une visite de travail en Allemagne au cours de laquelle j'ai constaté un grand mécontentement auprès du Parlement et des partenaires sociaux au sujet de la manière dont le gouvernement Schröder a abordé le problème de la fin de carrière. Quasiment toutes les réformes – aux effets souvent considérables – ont été élaborées au sein de la commission dite Hartz qui était principalement composée de technocrates et d'universitaires. Le Bundestag et les partenaires sociaux ont eu l'impression d'être tenus à l'écart du débat. La référence de Mme D'hondt au modèle allemand n'est par conséquent pas vraiment à propos.

02.02 Greta D'hondt (CD&V): Ik heb internet. Ik ben niet naar Duitsland geweest de laatste tijd. Ik probeer debatten op internet te volgen, zowel in Nederland als in Duitsland. Nederland publiceert daar heel wat werk over. Duitsland probeer ik te volgen op het internet. Zelfs als Duitsland het slecht zou doen, voorzitter, dan wil dat nog niet zeggen dat wij het slecht moeten doen.

02.02 Greta D'hondt (CD&V): Je me suis informée sur la façon dont le débat a été mené aux Pays-Bas et en Allemagne. Il ne s'agit évidemment pas de suivre aveuglément le modèle allemand avec tous ses défauts.

02.03 Benoît Drèze (cdH): Madame la ministre, la question que je vous pose est un peu plus détaillée, j'avais expliqué la semaine passée que cela ne figurait pas dans ma question écrite. Vous ne l'avez pas relevé car vous parliez avec vos collaborateurs, mais ce n'est en rien une critique. Cela nous permet de revenir aujourd'hui avec Mme D'hondt sur ce point central, à savoir la participation du parlement et de l'opposition aux travaux qui vont être menés dans les prochaines semaines.

02.03 Benoît Drèze (cdH): De eerste versie van het document die in omloop is, is eigenlijk vooral een soort van ideeënbus met voorstellen waarover keuzes gemaakt zullen worden. Het debat is nog onafgedaan. De oppositie is gemotiveerd.

Vous avez indiqué la fois passée que le document "n'existait pas", pour ne pas obliger les partenaires sociaux, et en particulier les

Misschien kunnen we in de tweede helft van september bijeenkomen

syndicats, à se prononcer sur une première version.

Cette première version circule plus que les autres. Ce n'est pas la meilleure, c'est normal, car il s'agit de la première. C'est surtout une boîte à idées avec des suggestions à prendre ou à laisser. La structure du document me paraît intéressante mais le contenu doit encore être largement affiné et des choix doivent être opérés. Je constate que beaucoup de choses ont été dites, notamment dans la presse du 14 juin. Le débat est donc en attente. Je constate que, ce matin, l'opposition est motivée. Il y avait tout à l'heure quatre parlementaires CD&V et cdH avec leurs collaborateurs. Je ne peux me faire à l'idée que d'ici à la mi-octobre, nous allons rester assis dans notre bureau à attendre que vous ayez terminé vos travaux.

Je formulerai une proposition toute simple. L'année passée, le premier ministre avait souhaité que la Chambre recommence ses travaux avant le deuxième mardi d'octobre. Malheureusement, cela n'a pas été le cas puisqu'il n'était pas prêt. Cette année, peut-être pourrions-nous profiter, par exemple, de la deuxième quinzaine de septembre, puisque vous aurez déjà relativement avancé, pour avoir des discussions spécifiques en commission des Affaires sociales sur l'évolution des travaux menés à cette date? Cela permettrait à l'opposition d'avoir une attitude, à ce stade-ci je ne dirais pas solidaire - ce serait peut-être aller trop vite - mais constructive en apportant notre propre expérience. Il s'agit d'un dossier extrêmement difficile, des mesures courageuses sont indispensables si l'on veut anticiper les années qui viennent et éviter une erreur que l'on constate souvent, consistant à dire qu'on a le temps puisque c'est pour dans dix ou quinze ans.

Au contraire, il faut donc commencer de suite; en effet, l'évolution socio-économique sera telle dans dix ou quinze ans qu'on ne saura plus adopter de mesures significatives.

Je le dis simplement et avec bienveillance. J'attends votre réponse aux deux cas de figure. Ou bien, pendant la deuxième quinzaine de septembre ou selon une autre formule que vous nous soumettriez, on pourrait apporter une contribution positive, ou bien la majorité nous obligera à opter pour une opposition critique relativement dure, dans un contexte où vous auriez besoin d'appuis.

En effet, les mesures déjà évoquées ou reprises dans la presse de la mi-juin ne sont pas toutes populaires sur le plan syndical. Si nous apportons nos voix à des critiques du côté syndical, la situation deviendra très difficile pour cette majorité. Or, des dispositions sont nécessaires et urgentes. Nous souhaiterions pouvoir vous aider à mener ce travail à bonne fin.

02.04 **Minister Freya Van den Bossche:** Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wil voor alle duidelijkheid zeggen dat als we een andere eindeloopbaan voor werknemers willen, die loopbaan er ook anders moet uitzien. Zoniet kan men het einde van de loopbaan niet veranderen.

Dat betekent inderdaad dat het eindeloopbaandebat – die naam heeft het nu gekregen – de facto een loopbaandebat is waar alle aspecten van een loopbaan die ertoe kunnen leiden dat mensen langer aan het werk blijven, in ogenschouw worden genomen. Dat is althans de

om de stand van zaken van de werkzaamheden op dat moment in de commissie voor de Sociale Zaken te bespreken? Op die manier zou de oppositie zich constructief kunnen opstellen in dit uiterst moeilijke dossier.

Zoniet zou de meerderheid ons dwingen kritisch en vrij hard oppositie te voeren, en dat in een context waarin u net veel steun kan gebruiken, zeker ten overstaan van de vakbonden.

02.04 **Freya Van den Bossche,** ministre: Tout débat relatif aux modalités de fin de carrière concerne l'essence même de la structure et du déroulement de l'ensemble de la carrière. Le débat doit porter sur tous les aspects de nature à maintenir les gens plus longtemps au travail. Il faudra par ailleurs inévitablement parler du

bedoeling.

Daarmee eindigt het zelfs niet. We denken parallel daarmee ook na over de alternatieve financiering van de sociale zekerheid, er wordt in een andere werkgroep gediscussieerd over de pensioenen en er komen maatregelen voor jeugdwerkloosheid. We proberen dus niet alleen het eindeloopbaandebat zodanig te definiëren dat al wat tijdens de loopbaan gebeurt en repercussies heeft op het einde van die loopbaan daarbij wordt betrokken.

Er zijn ook een aantal andere thema's waarvan de sociale partners vonden dat ze waren verbonden met het eindeloopbaandebat. We proberen die mee te behandelen. Het spreekt voor zich dat als we het alleen eens zouden geraken over deeltjes, we dan geen coherente visie over het geheel zouden hebben. De bedoeling is dat we dit weliswaar stuk per stuk bespreken met de sociale partners, maar dat we dan pas het ruimere evenwicht zoeken. Dat beseffen we. De bedoeling is dat een evenwicht in globo wordt gevonden. Men kan een maatregel vaak niet los zien van een andere.

U vraagt hoe we moeten omgaan met suggesties van het Parlement. We moeten dat misschien op verschillende manieren doen. Er is in de eerste plaats het vergrijzingsrapport dat wordt opgesteld door de commissie. Er werd daaraan in de Kamer en in de Senaat gewerkt. We hebben daarvan al gebruikgemaakt en we maken er nog steeds gebruik van. De suggesties in het rapport worden hoe dan ook meegenomen en blijken zeer zinvol.

Ik begrijp dat u op andere momenten nog wenst tussen te komen. Het is niet aan mij om de werkzaamheden van het Parlement te regelen. Als de parlementaire werkzaamheden vroeger zouden worden hervat, ben ik alvast bereid daarover met u van gedachten te wisselen. Uw suggestie is mij zeker genegen. Ik ben echter niet degene die de werkzaamheden van het Parlement regelt.

De parlementsleden roepen mij ter verantwoording wanneer zij dat willen. U controleert mij en ik moet sowieso naar u luisteren. Alleen moet dat op een andere manier gebeuren dan via het sociaal overleg. Er zitten daar al drie partners aan tafel en we kunnen u moeilijk als vierde partij aan tafel zetten. Dat beseft u.

Ik sta echter altijd open voor suggesties en teksten, ook als deze nog later in het debat komen.

Het spreekt voor zich dat de krijtlijnen duidelijk zouden worden uiteengezet in de State of the Union van de eerste minister. Dat is wellicht het meest uitgelezen moment voor replieken. Als de Kamer beslist haar werkzaamheden vroeger te hervatten, zal ik zeker van de partij zijn om hierover verder met u van gedachten te wisselen.

02.05 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ten eerste, u zegt dat alle aspecten van een loopbaan die mede kunnen beïnvloeden dat mensen langer werken, in het debat aan bod zullen komen. Dat is ook wat ik uitdrukkelijk vraag. Anders kan immers geen loopbaan- maar ook geen eindeloopbaandebat worden gevoerd.

De kwestie is dat in de nota – niet in het statuut van de nota maar in

financement alternatif de la sécurité sociale, des pensions et du chômage des jeunes. Il est vain de se concentrer sur les aspects individuels du débat sur les fins de carrière; il s'agit de développer une vision globale cohérente, permettant de réaliser l'équilibre entre tous les aspects de la problématique.

Toutes les suggestions du Parlement à cet égard sont bien entendu les bienvenues. Le débat à mener pourra s'inspirer des conclusions particulièrement intéressantes du rapport rédigé par la commission sur le Vieillessement au sein du Parlement. Je suis bien sûr ouverte à un débat éventuel au sein de la commission des Affaires sociales au cours de la deuxième quinzaine de septembre. L'objectif n'est pas de faire du Parlement le quatrième participant effectif aux débats concrets mais il sera certainement possible, à l'occasion de la déclaration de politique générale, de débattre des grands axes de la problématique des fins de carrière.

02.05 Greta D'hondt (CD&V): Il va de soi que cette thématique englobe tous les aspects de la carrière. Néanmoins, j'avais l'impression que dans sa note, le gouvernement était enclin à se focaliser sur l'aspect relatif à "la fin" de la carrière.

de nota zoals ze door de regering op tafel werd gelegd – toch nog heel sterk het accent lag op eindloopbaan en niet zozeer op loopbaan. U zegt dat de sociale partners daarop hebben aangedrongen. Ik veronderstel dat dit klopt. Het bekommert mij echter te weten wat de elementen zullen zijn om een werkelijk loopbaandebat te kunnen voeren en dus om het smeersel in de loopbaan te krijgen, zodat iedereen van bij de aanvang van de loopbaan niet alleen overtuigd is van de manier waarop de loopbaan er zal moeten uitzien maar ook van de mogelijkheden die hij zal krijgen om zijn loopbaan op de meest goede manier te vervolledigen. Te weten wat de elementen zullen zijn, is wat mij heel erg bekommert.

Dan komen we natuurlijk bij de wijze waarop het debat met de Kamer wordt gevoerd. Wij hebben hier in 2004 enigszins pro-actief het debat rond de vergrijzing gevoerd. De commissie heeft het debat niet beperkt tot het einde van de loopbaan alleen, maar heeft veel meer elementen in aanmerking genomen.

Mevrouw de minister, mijn uitdrukkelijke vraag vandaag aan u, aan de regering en aan het Parlement is dat het Parlement nu bij de opbouw van de concrete maatregelen wordt betrokken. Ik vraag niet dat ook wij met de sociale partners rond de tafel kunnen gaan zitten. Daarover maak ik mij geen illusies. Ik weet ook niet of dat goed zou zijn. Dat is trouwens ook niet mijn vraag. Ik vraag wel om gelijksporend met het sociaal overleg te werken.

Mevrouw de minister, als er al een akkoord komt tussen de regering en de sociale partners, dan weet ik uit ervaring dat het akkoord een moeizaam evenwicht is en wij er dan geen speld meer kunnen tussenkrijgen. Het evenwicht dat in het akkoord werd bekomen, zou dan immers tuimelen. We moeten ons op dat moment dus geen illusies meer maken over de rol die het Parlement nog kan spelen, eens de resultaten aan het Parlement worden voorgelegd.

Mijn vraag is heel uitdrukkelijk dat wij gelijksporend met het sociaal overleg in het Parlement onze inbreng kunnen doen. Dat finaal zal worden beslist door de regering, weet ik ook. Toch vraag ik dat de Kamercommissie voor de Sociale Zaken gelijksporend met het sociaal overleg zijn inbreng kan doen.

Het is dan natuurlijk vanzelfsprekend dat onze fractie en de commissarissen van onze fractie in de commissie voor de Sociale Zaken heel graag bereid zijn om daarover in september 2005 in de Kamer te discussiëren. Ik heb daar geen enkele moeite mee.

De **voorzitter**: Toch niet op 1 september, mevrouw D'hondt?

02.06 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, laat de school maar zonder ons beginnen.

Mevrouw de minister, ik ben daar graag toe bereid. In alle rust en kalmte voeg ik eraan toe dat dit een moeilijk debat wordt. De conclusies zullen moeilijk zijn. Indien er conclusies komen, zullen ze nooit van die aard zijn dat men over alles halleluja zal roepen.

Dit wordt een interessant werkveld voor de oppositie die alleen oppositie wil voeren. Ik wil mee opbouwen. Ik voeg er onmiddellijk aan toe dat indien het zonder ons gebeurt, we heel veel materiaal en

Je souhaite que le Parlement soit associé au balisage du débat, plus ou moins parallèlement aux négociations proprement dites. Mais pour que ce débat de société aboutisse, il importe de réaliser un équilibre entre tous les partenaires.

02.06 Greta D'hondt (CD&V): Le CD&V est demandeur d'une contribution constructive des parlementaires, le cas échéant dans le courant de la seconde moitié de septembre. Mais si nous devons avoir l'impression d'être exclus de ce débat, nous donnerions du fil à retordre à la ministre.

kennis in huis hebben. Wees er zeker van dat we ons arsenaal dan volledig zullen inzetten om de punten die minder goed zijn met alle kracht tegen te gaan. Met groot plezier zal ik al mijn mogelijkheden aanwenden niet om de negativist uit te hangen maar om mee te kunnen bepalen hetgeen in dit land de volgende 20 jaar zal wijzigen op het vlak van de loopbanen en financiering van de sociale zekerheid. Indien men de oppositie, concreet is dit in deze Kamer CD&V, buitenspel zet garandeer ik u vuurwerk.

02.07 Benoît Drèze (cdH): Madame la ministre, je vous remercie pour votre ouverture d'esprit, votre disponibilité ainsi que pour l'évocation du rapport sur le vieillissement qui a fait l'objet de nombreux travaux dans cette commission. J'ai prêté serment le jour du vote du rapport final. Je n'ai donc pas eu le bonheur de participer à son élaboration, mais j'en ai pris connaissance avant de le voter. Certes, cette étape est importante, mais les modalités d'exécution concrètes font encore défaut. Celles-ci feront l'objet des travaux des prochaines semaines.

Je voudrais, à présent, m'adresser au président de la commission, la ministre nous ayant fait état de ses disponibilités. Pouvons-nous envisager de consacrer un peu de temps pendant la deuxième quinzaine de septembre? En effet, je dispose des travaux d'un congrès de mon parti qui s'est tenu à Charleroi, le 4 juin, et qui traite de tous ces sujets. Il serait intéressant, à mes yeux, de pouvoir présenter une partie des éléments les plus significatifs aux membres de la commission, en présence de la ministre. L'un ou l'autre élément constructif pourrait ainsi être ajouté à la "boîte à idées" initiale du gouvernement.

Monsieur le président, peut-on imaginer une telle méthode de travail étant donné la disponibilité de Mme la ministre?

De **voorzitter**: Welnu, ik wil ten eerste onderstrepen dat het het Parlement toekomt om zich in eerste instantie te organiseren, ook wat betreft belangrijke maatschappelijke debatten. Ik ben altijd bereid om in de loop van de maand september, als een meerderheid van onze commissie – ik vermoed wel dat er een meerderheid is – daarnaar vraagt en als dat ook zijn nut heeft in de globaliteit van het eindeloopbaandebat, de commissie samen te roepen om een soort van actualiteitsdebat te voeren rond de stand van zaken van de discussie in het sociaal overleg, eventueel aangevuld met een actualisering van het vergrijzingrapport dat wij zelf voor een stuk gemaakt hebben en omgezet hebben in resoluties.

Ik wil dat laatste nog eens benadrukken ten aanzien van de minister. Wij hebben niet zomaar suggesties gedaan. Het Parlement heeft ook beslissingen genomen in vijftien resoluties, waarvan ik gemerkt heb dat een aantal ervan al min of meer in uitvoering gebracht werd, los van het sociaal overleg, en een aantal andere niet.

Dat zou het tweede onderwerp kunnen zijn van de werkzaamheden in de loop van de maand september: we zouden kunnen nagaan hoe ver het staat met de resoluties die de Kamer aangenomen heeft, met daaraan gekoppeld een actualiteitsdebat over de stand van zaken in het kader van het sociaal overleg, op voorwaarde dat er dan ook sociaal overleg plaatsgevonden heeft.

Ik ben er dus altijd toe bereid. Ik stel voor dat we die vraag voorleggen aan de commissie op het einde van de werkzaamheden, vóór de zomer. Dan zullen we beslissen op welk moment we bijeen zullen komen.

02.08 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik dank u voor dat aanbod. Ikzelf zal daarop zeer graag ingaan, wanneer u in de tweede helft van september terzake een initiatief zou nemen.

02.07 Benoît Drèze (cdH): Ik dank de minister voor de open geest waarmee zij deze kwestie benadert.

Mijnheer de voorzitter, mijn partij heeft op 4 juni in Charleroi gecongresseerd over dit thema. Zou het niet mogelijk zijn om in de tweede helft van september wat tijd uit te trekken voor een presentatie van een gedeelte van de werkzaamheden van dat congres?

02.08 Greta D'hondt (CD&V) : Il me paraît logique que le gouvernement ait déjà préparé certaines choses fin septembre,

Ik denk het volgende. Het zou kunnen mislukken, wat ik echt niet hoop. Als de regering in de State of the Union van de premier iets wil zeggen, dan zal dat eind september toch in mekaar geknutseld moeten worden, want anders zal "iets zeggen" zeer weinig zeggen zijn. Wij zijn wel al gewoon dat het heel weinig is, maar in dit debat zou ik graag hebben dat het heel veel is.

Ten tweede, ik denk dat we ons best gedaan hebben met het debat over de vergrijzing. Als het debat leidt tot conclusies – zo zou het moeten zijn – over de invulling van de loopbaan en een antwoord biedt op de vragen hoeveel jaar een volledige loopbaan bedraagt, en dus hoeveel jaar een werknemer nodig heeft om volledige pensioenrechten op te bouwen, hoe de loopbaan kan worden ingevuld en dus hoeveel jaar ervan effectief moet worden gewerkt en welke perioden ermee gelijkgesteld worden en hoe de sociale zekerheid kan worden gefinancierd, dan moet dat debat zonder twijfel in het Parlement gevoerd worden. Wanneer het gaat over concrete uitvoeringsmodaliteiten bij opname van een brugpensioen of in geval van een herstructurering, dan komt het Parlement op de zoveelste plaats; het is inderdaad niet onze core business te zeggen hoe nu de percentages berekend worden bij een herstructurering. Bepalen hoe een loopbaan er moet uitzien, hoeveel jaar men moet werken, hoeveel gelijkgestelde periodes, dat is wel parlementair werk. De inbreng is nodig willen we met het loopbaandebat resultaat boeken. Laten we nog veronderstellen dat die thema's inderdaad aan de orde komen, dan zou het goed zijn, mochten we, gelijke tred houdend met het overleg met de sociale partners, ook hier in het Parlement kunnen debatteren over de richting die het loopbaandebat zou kunnen uitgaan.

principalement dans la perspective de la déclaration de politique générale. Le Parlement ne doit évidemment pas être associé à chaque modalité concrète d'exécution, mais il doit absolument avoir son mot à dire sur les principes de base et les grandes lignes de cette thématique.

De **voorzitter**: Ik neem mij voor om voor het reces daarop terug te komen en daaromtrent een beslissing te nemen die gedragen wordt door de meerderheid van onze commissie.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

03 Vraag van mevrouw Greta D'hondt aan de minister van Werk over "de niet gebruikte PWA-cheques" (nr. 7656)

03 Question de Mme Greta D'hondt à la ministre de l'Emploi sur "les chèques ALE non utilisés" (n° 7656)

03.01 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, van hét debat van het jaar of van de komende jaren gaan wij naar een heel praktische en concrete vraag, namelijk de eventuele inruiling van de PWA-cheques.

Mevrouw de minister, door het succes van de dienstencheques is het zo dat wij - ik heb dat ook gezegd bij de evaluatie van de dienstencheques – aan een leegloop toe zijn in het kader van de PWA's. Of het goed is dat dit zo snel gebeurt zal de tijd uitwijzen. Ik heb daarmee vandaag de dag reeds een paar minder goede ervaringen, maar goed, het is zo.

Dat betekent dus ook dat wij aan de gebruikers of de initiële gebruikers van de PWA-diensten minder diensten kunnen aanbieden dan wij een jaar geleden dachten.

Dat betekent ook dat mensen die PWA-cheques aangekocht hebben

03.01 Greta D'hondt (CD&V): En raison du succès des titres-services, de moins en moins de services ALE peuvent être offerts et le nombre de chèques ALE non utilisés ne cesse d'augmenter. A la fin de l'année civile, les utilisateurs ne peuvent pas obtenir le remboursement de leurs chèques non utilisés, contrairement aux utilisateurs de titres-services, qui ont la possibilité de les échanger à la fin de l'année civile à 70% de leur prix d'achat. Les chèques ALE non utilisés peuvent néanmoins être prolongés d'un an ou utilisés pour une autre activité

in een iets groter volume nu tot de constatering komen dat zij die niet zo gemakkelijk meer ingeruild krijgen bij gebrek aan beschikbare PWA-uren.

Het is zo dat er lokaal wel het een en ander kan geregeld worden, maar dat regelen heeft toch wel zijn grenzen. Wij botsen op een toch wel substantieel verschil tussen de mogelijkheden van inruilen van dienstencheques en de PWA-cheques. Terwijl de dienstencheques ook na het verloop van het kalenderjaar nog kunnen ingeruild worden aan 70%, dat is dus het aankoopbedrag min de fiscale voordelen, is dit eigenlijk niet het geval voor de PWA-cheques. Men kan die PWA-cheques wel een jaar laten verlengen of men kan ze nog omzetten voor de tuin, maar een bejaarde op een appartement moet zijn tuin niet laten onderhouden en zit daar dus met zijn cheques. Hij kan ze dus niet aan dezelfde voordelige voorwaarden inruilen als de dienstencheques.

Gezien de situatie, namelijk het afkalven van de PWA-mogelijkheden, is mijn vraag heel concreet. Mevrouw de minister, is het niet mogelijk dat in het kader van de PWA-cheques dezelfde soepele mogelijkheid voorzien wordt als voor de dienstencheques, namelijk dat men ze kan inruilen, natuurlijk min het voordeel dat men gedaan heeft, dus niet aan de aankoopprijs, maar aan de nettowaarde.

Dat is eigenlijk mijn vraag. Ik denk dat wij daarmee heel wat mensen, bejaarden vooral, een dienst zouden bewijzen maar ook recht zouden doen gelden. Het omzetten van PWA-cheques naar dienstencheques en het afkalven van de mogelijkheden was eigenlijk een politieke beslissing en geen vrije keuze van de kopers of de gebruikers van de PWA-diensten.

03.02 Minister **Freya Van den Bossche**: Ik volg uw redenering volledig. Getuige daarvan is het ontwerp van KB dat werd opgesteld om deze problematiek te regelen. De Raad van State heeft het advies gegeven om een wetswijziging door te voeren alvorens een effectieve terugbetaling te doen. Dit advies dateert van 3 mei. Wij zijn nu deze wetswijziging aan het voorbereiden. Wij gaan die wet zo snel mogelijk wijzigen, gelijktijdig met het ondertekenen van het KB, en dan zal het mogelijk worden.

03.03 **Greta D'hondt** (CD&V): Dat is een goede zaak. Al ben ik geen gebruiker van dienstencheques, ik kijk met grote verwachtingen en interesse uit naar wat dienaangaande zal worden ondernomen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 10.58 uur.
La réunion publique de commission est levée à 10.58 heures.*

que celle initialement prévue.

Pourquoi les chèques ALE non utilisés ne peuvent-ils pas, comme les titres-services, être remboursés à la fin de l'année civile?

03.02 **Freya Van den Bossche**, ministre: Cette question est particulièrement pertinente. J'adhère totalement à cette analyse. Les propositions de Mme D'hondt trouveront leur place dans un arrêté royal. Le 3 mai, le Conseil d'Etat a recommandé, dans un avis, de procéder d'abord à une modification légale. Celle-ci est en préparation. Ensuite, le nouvel arrêté royal sera publié sitôt que possible.

03.03 **Greta D'hondt** (CD&V) : Les utilisateurs de titres ALE vous sont reconnaissants de cette réponse.

